

ЧАСТЬ ВТОРА

СЛОВОСЪЧИНЕНІЕ.

— 80 —

Главній предметъ словосъчиненія е да се научимъ да избирамы и нарѣждамы слова, които като съединимъ спорядъ правила-та на Грамматика-та, да можемъ ясно да изразимъ мысли-тѣ си. —

1) Кога сравнявамы двѣ понятія (идей) и мислимъ че едно-то е прилично, или неприлично на друго-то, называемы че *разсѫждамы*; а едно разсѫжданье, изразено чрезъ слова, называва се **предложение**. Да сравнимъ на примѣръ понятія-та: **человѣкъ** и **добродѣтеленъ**, и да разсѫдимъ ако понятіе **добродѣтеленъ** прилича, или не прилича на понятіе **человѣкъ**, то трѣба да кажемъ: *Тойзи человѣкъ е добродѣтеленъ*; или: *Тойзи человѣкъ не е добродѣтеленъ*; *Cet homme est vertueux*; или *cet homme n'est pas vertueux*; — Тѣй израженіе-то: *Тойзи человѣкъ е (или не е) добродѣтеленъ*, называва се **предложение** (*proposition*).

2) Въ всяко предложеніе трѣба да забѣлежимъ три нѣща: ^{*1)*} **Подлежащее** (*le sujet*), ^{*2)*} **сказуемое**, (*l'attribut*) и ^{*3)*} **глаголъ** или **связь** (*le verbe ou la liaison*). —

Подлежащее е главное и начальное понятіе, съ кое-то се сравнива едно друго понятіе; това друго понятіе що се сравнива съ подлежащемъ е *сказуемое*; а **связь-та**, що назначава и опредѣлява отношеніе-то между подлежащемъ и сказуемымъ, е **глаголъ сѫществителный être**, съмъ. Тѣй въ горѣ-изложенній примѣръ: **homme** е **подлежащее**; **vertueux**, **сказуемое**, и глаголъ **est** е **связь**.

а) Подлежащее е всякога изразено: или чрезъ **сѫществительно**, или чрезъ **мыслименіе**, или чрезъ **неопределенно наклоненіе**. —

б) *Сказуемое* се изражава: или чрезъ **едно причас-**